

SVERIGES
SKOLLEDARFÖRBUND

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2013-10-22

Remissvar Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå - en översyn för ökad individanpassning och effektivitet

Sveriges Skolledarförbundet ser med glädje att utredningen lyfter rektors komplexa roll. Förbundet menar att de skärpningar av rektors ansvar och befogenheter som skrivits fram i den nu gällande skollagstiftningen ofta är svårare att applicera inom ramen för den organisation som många kommuner valt för sin vuxenutbildning. Skollagen är inte primärt skriven utifrån en organisation där utbildningsverksamheten upphandlas i entreprenadlösningar. Vi vet att många av våra medlemmar med uppdrag som rektorer inom vuxenutbildningen har otillräckliga förutsättningar att fullt ut ta sitt ansvar för kvalitetssäkring av de upphandlade verksamheterna och ser med tillfredsställelse på att utredningen uppmärksammar frågan. Förbundet saknar dock de skarpa förslag kring hur svårigheterna ska bemötas som hade varit önskvärda.

Sveriges Skolledarförbundet har i en rad artiklar lyft fram avsaknaden av ledningsperspektiv när det gäller utvecklingen av den svenska skolan. Stora satsningar görs på lärarkåren, vilket är utmärkt. Utan en väl fungerande skolledning med möjligheter att ta kvalitets- och utvecklingsansvar finns det dock stor risk att effekterna av de stora satsningarna blir marginella när det kommer till elevernas måluppfyllelse. Det är dags att på allvar satsa på skolans ledarskap och ge rektorer och andra skolledare bättre förutsättningar att genomföra sitt viktiga uppdrag.

Utredaren föreslår ett statligt uppdrag till IFAU att utvärdera effekterna på nationell nivå av kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå. Sveriges Skolledarförbundet förstår och kan känna sympati för syftet bakom förslaget. Tillgänglig statistik gällande grundläggande vuxenutbildning är idag många gånger av bristfällig kvalitet och man bör vara försiktig med att dra långtgående slutsatser med det befintliga underlaget som grund. Samtidigt vill förbundet framhålla att utvärderingar bara ska göras om man som beslutsfattare har till avsikt att verkligen genomföra förändringar. Den offentligt finansierade utbildningsverksamheten är redan svårt tyngd av informationsinsamlingsbördor. Förbundet kan bara ställa sig bakom förslaget om man på beslutsfattande nivå verkligen

är beredda att göra kraftfulla förändringar i inriktningen på verksamheten om det visar sig att den inte bidrar till att uppfylla de uppsatta målen i tillräcklig utsträckning.

Sveriges Skolledarförbund har inga invändningar mot förslaget att ansvaret för att upprätta en studieplan läggs på huvudmannanivå. Rektor måste dock fortfarande ha det avgörande inflytandet över hur utbildningen för den enskilde vuxenstudenten utformas. Samverkan med andra myndigheter, t.ex. Arbetsförmedlingen är självklar, och aktiviteter ska kombineras för dem som behöver aktiviteter utöver språkträningen. Sådan samordning måste dock alltid ske efter beslut av rektor så att inte den studerandes språkutveckling hindras.

Alla vuxenstuderande måste få vägledning innan utbildningsinsatserna inleds. Vägledningen måste omfatta såväl själva utbildningssituationen som studieekonomiska frågor. Sveriges Skolledarförbund delar utredarens bedömning att CSN bör utveckla sin närvaro och sitt riktade stöd för elever inom kommunal vuxenutbildning. Sveriges Skolledarförbund vill också framhålla vikten av att det tydligt framhålls att vägledning ska vara objektiv på huvudmannanivå.

I direktiven för utredningen angavs att utredaren skulle lämna förslag till ett aktivitetskrav inom vuxenutbildningen. Utredaren lämnar också ett sådant förslag men avråder samtidigt regeringen från att införa det. Sveriges Skolledarförbund delar utredarens tveksamhet och avråder bestämt från införande av en administrativ regel som medför att ett stort antal beslut ska fattas av rektor. Beslut som många gånger saknar reell innebörd. Förbundet delar utredarens uppfattning att de befintliga möjligheterna för utbildningsanordnarna att anmäla till CSN om en studerande med studiemedel inte bedriver studier är tillräckliga.

Med vänlig hälsning

Matz Nilsson
Förbundsordförande